

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus Beneficiarivs, De Natura & Speciebus Beneficii Ecclesiastici: Item Simonia, pessima Beneficiorum Emprice

Biesmann, Caspar

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Caput II. Explicatur, quorum bonorum Clerici sæculares dominium
habeant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42013

trahuntur ex redditibus alieni beneficii, & dantur illi, qui beneficium non habet. Unde non possunt censeri fructus beneficii, sed potius liberalitatis & gratiæ ob justam causam. *Vid. Less. lib. 2. c. 4. dub. 6.* Item probabiliter distributiones, quia non sunt fructus beneficii, sed stipendium præstitæ in choro præsentia. *Bon. de oblig. benefic. disp. 4. p. 2. n. 18. &c.* Denique merè Ecclesiastica, quæ ex prima institutione ad Ecclesiam pertinent, & ab illa dantur Clericis tanquam beneficium sive stipendium, propter spirituale ab eis præstitum officiũ, ut sunt ea, quæ accipiuntur ratione Decanatũs, Canonicatũs, aut titulo alterius beneficii.

Alia merè Ecclesiastica, quæ titulo beneficii acquiruntur.

C A P U T II.

Explicatur, quorum bonorum Clerici seculares dominium habeant.

Bonorum Patrimonialium & quasi Patrimonialium plenum de-

Penes Clericos seculares est verum dominium bonorum Patrimonialium, adeoque de illis, ut laici, disponere possunt. Quia per Clericatum non obligant, se ad Pa-

rimonialia in pios usus expēdenda, eadēmq; est ratio bonorum quasi Patrimonialium. Quia hæc dantur tanquam stipendium & merces operis præstiti: unde sicut alii ministri plenum dominium dati stipendii acquirunt, ita & Clerici. Bonorum merè Ecclesiasticorum quo ad illam partem, quæ necessaria ad congruam sustentationem, ita sunt Domini, ut de illis non secus ac de Patrimonialibus disponere possint. Quia hæc pars est justum illorum stipendium pro servitiis Ecclesiæ præstitis. Unde qui ex hac parte sibi aliquid detrahit parciùs vivendo, aut loco fructuum beneficii utendo Patrimonialibus, &c. potest de eo disponere tanquam de bonis secularibus. Sicut enim hos fructus sibi spontaneè subtractos liberè poterat convertere in proprium usum, ita parciùs vivendo, aut aliis bonis suis utendo poterit de illis ad libitum donando, vendendo, &c. disponere. *Vid. Nav. de re dit.*

q. 1. Sot. Less. Eccl. Ejus verò partis prædictorum bonorum, quæ non est necessaria congruæ sustentationi, sed superflua, ex sententia *Nav. lib. de re dit. Eccles.* tanquam tutiore, magis pia, salutis animæ multum

minium est penes Clericos seculares.

Item bonorum merè Ecclesiasticorum, quo ad illam partem, quæ necessaria est ad congruam sustentationē.

Non verò quoad illam partem, quæ ex bonis Ecclesiasticis superflua est.

Vnde ex
sentētia tu-
tore, magis
pia, & pra-
ctice consu-
lenda tenē-
tur ex sen-
tentia Navę
& aliorum
ex iustitia
superfluos
fructus in
usus pios
expendere:
ita quidem,
ut contrariū
faciendo
non solum
peccent, sed
etiam ad re-
stitutionem
obligentur.

Subscribit
huic sentē-
tiae aureis
verbis D.
Bernardus.

tum proficua, & in praxi Benefi-
ciatis consulenda, non sunt ita do-
mini, quin ex iustitia teneantur
superfluos fructus in usus pios,
hoc est, ad cultum divinum v. g.
templorum ornatum, &c. item in
opera misericordiae corporalis aut
spiritualis erga indigentes, paupe-
res, etiam defunctos, expendere,
adeo ut si illa in usus profanos ex-
pendant, non solum peccent gravi-
ter, sed etiam ad restitutionem te-
neantur. Quia praeter authorita-
tem plurium Theologorum, &
omnium poene Canonistarum,
multi Canones asserunt, partem
fructuum Ecclesiasticorum Cle-
rico superfluum, esse pauperum.
Adde, quod fideles sua bona non
contulerint in Ecclesiam, eo tan-
tum fine, ut soli Ecclesiastici illis
fruerentur, sed ut habentes necessa-
riam sustentationem reliqua in
pauperes, & alia pia opera confer-
rent. Audi D. Bern. Ep. ad Fulco-
nem: *Quidquid praeter necessarium
victum & simplicem vestitum de
altari retines, tuum non est, rapina
est, sacrilegium est. Habentes ergo vi-
ctum, & quibus regamur, his con-
senti simus. Quibus regamur, dicit,
non quibus lasciviamus, non qui-
bus*

bus superbiamus, non quibus mulierculis assimillemur, vel placeamus. Et iterum in declarat super *Evang.* Ecce nos reliquimus &c. de altari, cui servit Clericus, vivat, non luxurietur, non superbiat, non ditetur, nec ex Clericatu ditior fiat, non sibi de bonis Ecclesia ampla palatia fabricet, nec loculos colligat, nec in vanitate vel superfluitate dispergat, nec extollat de facultatibus Ecclesia consanguineos suos. Subintellige divites, nam cognatis pauperibus ex fructibus superfluis subvenire licet. Quamvis nec hos notabiliter supra statum suum extollere liceat, quin graviter peccetur. *Vid. Laym. l. 4. tr. 2. c. 3.* Interim contraria sententia docentium Clericos absolutè fieri dominos omnium fructuum, etiam superfluum, ita, ut licet pars superflua profanè ab eisdem expensa fuerit, ad restitutionem non obligentur; peccare tamen mortaliter, si illam in opera pia non expendant, videtur verior esse & probabilior, ita enim passim Doctores recentiores. Ratio est, quia Ecclesia decernit Beneficium ob neglectum officium divinum fructus non facere suos, prout videre est in *Contr. Lateran. sess. 9.*

Contraria sententia videtur esse verior & probabilior Clericos habere verum dominium omnium fructuum etiam superfluum, adeoq; etsi partem superflua non expendant in usus pios, quamvis sic

§. sta.

faciendo
peccent, nō
tamen obli-
gari ad re-
stitutionem.

Dantur be-
nificiatis
fructus su-
perflui cum
annexo o-
nere, non
iustitiæ, sed
charitatis,
ut, quod su-
perfluum
est, expen-
dant in usus
pios.

§. statuiimus, & Trid. sess. 24. c. 12.
satis apertè indicat, cum, qui offi-
cium præstat, fructuum domi-
nium acquirere. Nec constat ex
aliqua Ecclesiæ ordinatione Bene-
ficiatum ad restitutionem fructuū
malè expensorum obligari, cum
in nullo jure id clarè exprimat; &
& in dubio nemo spoliandus sit
jure, quod possidet *juxta reg. juris.*
Interim peccari ab ipsis, si notabi-
lem quantitatem partis superfluae
in usus profanos expendant, patet
ex stricto Ecclesiæ præcepto, quod
insinuant varii Canones, item
Conc. Trid. sess. 25. c. 1. de reform.

Proinde quoties Beneficiatis fru-
ctus abundantes & superflui assi-
gnantur, id fit cum annexo onere,
non quidem iustitiæ, sed charita-
tis & misericordiæ, ut, quod su-
perest, in pium usum convertat. Et
hinc est, quod bona Ecclesiæ di-
cantur Patrimoniū Christi, res Dei,
bona pauperum, &c. utpote pau-
peribus quoad partem superfluum
ex Christiana charitate eroganda.
Non enim videntur ex probabili
sententia fideles, qui hæc bona in
Ecclesiam transtulerunt, sub ea
conditione donasse, ut Beneficiati
illa, quæ superflua erant honestè
susten-

sustentationi, ex justitia tenerentur dare pauperibus aut in alios pios usus convertere.

C A P U T III.

Beneficiarius an possit de bonis Ecclesiasticis sibi superfluis disponere aut testari.

EX jam dictis sequitur Beneficiarium peccare mortaliter, si de bonis superfluis disponat vel testetur ad causas profanas. Si enim peccet graviter disponendo de his tempore vitæ ad usum profanum, multò magis peccabit testando si ve testamentum condendo de illis. Adde, quod diversi Canones prohibeant Clericis, ne de fructibus superfluis testentur etiam ad causas pias, patet *ex cap. quia nos, cap. reolatum.* idque ideo, ne Ecclesiastici nimium studeant bonis temporalibus accumulandis, sed illa, dum vivunt, amore Christi promptius & liberalius in pios usus expendant. Ex consuetudine tamè multis locis recepta ad pias causas testari possunt. *Vid. Covarr. in cap. cum officiis.* Quia hæc consuetudo ex se non permittit,

peccat graviter, si de bonis superfluis disponat, aut testetur ad causam profanam. Imò varii Canones prohibent, ac de superfluis testetur ad causam piam.

Consuetudo tamen multis locis recepta non permittit,